Taalhuis

10 jaar

Kenniscentrum voor taal en digitaal

"Yes, dat is toch maar gelukt!"

ELLY ZWAGEMAKER

"Nu realiseer ik mij wat ik allemaal heb gemist"

BEP DE VOS

Jubileumeditie

met verhalen van deelnemers en vrijwilligers

de Bibliotheek Oostland

Voorwoord

De mooiste plek van het dorp

Het Taalhuis is volgens mij de mooiste plek van het dorp. Hier ontmoeten de leukste, aardigste en meest gastvrije vrijwilligers iedere week opnieuw de leukste, meest leergierige dorpsgenoten. Ze praten en lachen samen en blokken soms samen voor een lastige toets. Stel je toch eens voor dat je in een land terecht komt waar je niemand kent, waar de taal pijn doet aan je oren… en dat je dan een Taalhuis vindt. Of dat je in Nederland geboren en opgegroeid bent, maar moeite hebt met lezen en schrijven. Dat je dat jaren verborgen hebt gehouden, maar nu bij het Taalhuis samen kunt oefenen met de taal. Dat is toch prachtig? Ons Taalhuis doet al lang niet meer alleen aan taal. Stel je voor dat je in de huidige digitale wereld je weg niet kunt vinden. Dat je niets begrijpt van al die apps en websites, dat het zweet je uitbreekt als je achter de computer moet…. En dat je dan hoort van het Taalhuis, waar de meest geduldige vrijwilligers jou op weg kunnen helpen… Dat is toch geweldig? Het Taalhuis is ook de komende tien jaar de mooiste plek van het dorp.

Sanne Boswinkel

Manager Vakteam Volwassenen

Colofon

Dit boekje is een uitgave ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van het Taalhuis.

Ontwerp en opmaak: Eske Beumkes, Studio Schreeuwwitje
Woordzoeker: Anke Steffers, Doeboekje.nl
Fotografie: Cobi de Jong, Victor van Leeuwen
Tekst: Taalhuis van de Bibliotheek Oostland
Drukwerk: Kopie Plus

Inhoudsopgave

Interview: Petra Togni 4
Directeur van de Bibliotheek Oostland

Spin in het web: Taalhuis als kenniscentrum 6

Interview: Julia van der Meijde 8
Deelnemer Taalontmoeting en Taalcafé

Interview: Elly Zwagemaker 9
Vrijwilliger Taalontmoeting

Interview: Bep de Vos 10
Deelnemer Digitaal

Interview: Freek Verhulst 11
Vrijwilliger Digitaal

Spin in het web: Diensten van het Taalhuis 12

Collectie van het Taalhuis 14

Interview: Shakoentala 15
Deelnemer begrijpend lezen

Woordzoeker Taalhuis 16

Petra Togni

Directeur van
de Bibliotheek Oostland

“Het Taalhuis van de Bibliotheek Oostland was het eerste taalhuis van Nederland”, zegt directeur Petra Togni. “De officiële opening was tien jaar geleden, maar de voorloper ervan startte al jaren eerder. Het begon klein en nam een vlucht toen steeds meer anderstaligen naar het Taalhuis kwamen. Binnen een mum van tijd gingen we naar de 400 taalvragers. Nu is het Taalhuis een belangrijk onderdeel van de bibliotheek, dat nooit meer weg zal gaan.”

Wie moeite heeft met basisvaardigheden als lezen, schrijven en omgaan met de computer, kan terecht in het Taalhuis van de Bibliotheek Oostland. Zo’n 150 vrijwilligers zijn actief met het begeleiden van taal- en computeractiviteiten. Voor organisaties in de gemeenten Lansingerland en Pijnacker-Nootdorp is het Taalhuis inmiddels het kenniscentrum op het gebied van basisvaardigheden.

Signalen herkennen

“Zo’n vijftien jaar geleden startten we met een speciale collectie voor mensen die moeite hebben met de Nederlandse taal”, vertelt Petra. “Verder begonnen we met het geven van cursussen aan bedrijven en later ook aan huisartsen.

“Binnen het Taalhuis zie je vriendschappen en verbindingen ontstaan”

Hoe herken je iemand die moeite heeft met lezen en schrijven? Op welke signalen moet je letten? Door schaamte verbergen mensen vaak dat ze moeite hebben met de Nederlandse taal. Zeker als ze gewoon in Nederland zijn opgegroeid. En dat is zonde. Ik heb van dichtbij de worsteling gezien van mijn eigen broer, die moeite heeft met lezen en schrijven. Hij was zo stoer om in de bibliotheek om hulp te vragen. Sindsdien is er een wereld voor hem opengegaan."

Taalactiviteiten en vrijwilligers

Het bleef lange tijd bij projecten. Dat veranderde met de komst van een toenemend aantal anderstaligen. Vanaf dat moment nam het Taalhuis een vlucht. "Voor deze doelgroep is de stap naar het Taalhuis minder groot", zegt Petra. "Hierdoor kwamen er steeds meer taalactiviteiten en vrijwilligers. De grote winst van het Taalhuis is de liefde van vrijwilligers. Zonder hen zouden we dit werk niet kunnen doen. Het is zo mooi als je de resultaten ziet. Bijvoorbeeld een oma die dankzij het Taalhuis haar kleinkind kan voorlezen. Of een moeder die nu de juf van haar kind durft aan te spreken op het schoolplein. Binnen het Taalhuis zie je vriendschappen en verbindingen ontstaan."

Taalhuis

Naast de aandacht voor taal, wordt ook de digitale wereld volgens Petra steeds belangrijker binnen het Taalhuis. "Digitaal lopen veel mensen vast. Wie moeite heeft met de computer komt niet meer mee in deze maatschappij. Bijna alles gaat tegenwoordig digitaal. Zelfs het maken van een doktersafspraak. Ook hierbij speelt het Taalhuis een belangrijke rol. Ik verwacht dat er in de toekomst binnen het Taalhuis meer een balans zal komen tussen taal en digitaal. En ook tussen het aantal anderstaligen en Nederlandstaligen dat ons weet te vinden. Ik hoop dat de schaamte afneemt bij Nederlandstaligen die moeite hebben met de taal. Onder deze groep vallen steeds meer jongeren met onvoldoende startkwalificatie. Jongeren groeien op in een wereld waar ze steeds meer zichzelf mogen zijn. Hopelijk gaat dat meehelpen. Ik verwacht dat ook in de toekomst een belangrijke rol voor het Taalhuis is weggelegd."

Taalhuis Oostland

Taalhuizen in andere regio's

Koninklijke Bibliotheek

Gemeenten: Pijnacker-Nootdorp, Lansingerland

Formele taalscholen

Taalhuis als kenniscentrum

Het Taalhuis is het kenniscentrum op het gebied van basisvaardigheden als lezen, schrijven en omgaan met de computer.

Probiblio

Stichting Lezen en Schrijven

Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB)

Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Midden

Het Begint met Taal

Leerwerkloket

Welzijnsorganisaties

SBJ SamenSterk

Sociale partners

Lokale ondernemers

SeniorWeb

Oostland Literair

Sociale netwerken in de regio

Wie vragen heeft over taal en digitaal kan terecht bij het Taalhuis.
Onze specialisten geven trainingen voor vrijwilligers, verwijzen door naar partners en leveren onder meer een vrijwillige tolkenservice. Vanuit het Taalhuis werken wij samen met een groot aantal netwerkpartners.
Wij zijn continu op de hoogte van ontwikkelingen op ons vakgebied.

DEELNEMER

Julia van der Meijde

Deelnemer Taalontmoeting en Taalcafé

"Iedere paar maanden gaat mijn Nederlands vooruit. Ik woon nu bijna zeven jaar in Nederland. Sinds zes jaar volg ik Taalontmoetingen en Taalcafés in het Taalhuis. Hier leer ik naast de taal ook veel over de cultuur en omgeving. Ik stel hier bijvoorbeeld vragen over de gemeente of de huisarts.

"Ik blijf doorgaan in het Taalhuis"

In China had ik een restaurant. Sinds zes jaar heb ik nu Julia's Kookstudio in Bergschenhoek, boven het bedrijf van mijn man. Ik kan lekker koken. Alleen Nederlands praten lukte in het begin nog niet. Ik deed alles voor, terwijl vrienden van ons de uitleg gaven.

Na drie jaar probeerde ik zelf met klanten te praten. In het Taalhuis leerde ik woorden en zinnen die met eten en koken te maken hebben.

Ook leerde ik wat beleefd is in Nederland. Nu bieden we workshops aan met gerechten uit acht landen. Twee keer organiseerden we met de Taalontmoeting een feestje in de kookstudio. De eerste keer maakten we sushi, de tweede keer Vietnamees. Een vriendin uit het groepje maakte ik tot chef. Ik blijf doorgaan in het Taalhuis. Als mijn Nederlands goed genoeg is, wil ik zelf anderen kunnen helpen."

Elly Zwagemaker

"Ik herinner mij nog goed dat ik in China op vakantie was, een land waar ik helemaal niets van de taal begreep. Ik kon de bordjes van de metro niet lezen en geen woord verstaan. Dan weet je pas echt hoe belangrijk taal is.

"Yes, dat is toch maar gelukt!"

Toen ik met pensioen ging, zag mijn buurvrouw een advertentie voor vrijwilligers bij het Taalhuis. Sindsdien leiden we wekelijks een Taalontmoeting in Berkel en Rodenrijs. Inmiddels zijn we met z'n drieën en begeleiden we een groep van tien deelnemers. De ontmoetingen zijn leerzaam en gezellig. Ik kom er vrolijk en voldaan van terug.

Wanneer deelnemers ervaringen uit hun culturen delen, ontstaan er leuke gesprekken. Soms zien we ineens het kwartje vallen als wij uitleg geven over de taal. Of iemand bedankt ons, omdat ze zich nu beter kan uitdrukken bij haar huisarts. Ooit was er een Chinese man die in zat over zijn inburgeringsexamen. Hij had hier een baan en wilde graag blijven. Ik oefende in de zomer met hem en uiteindelijk is hij geslaagd. Op dat soort momenten heb ik zoiets van 'Yes, dat is toch maar gelukt!'"

DEELNEMER

Bep de Vos

Deelnemer Digitaal

"Ik was altijd leergierig, maar kreeg nooit de kans om me te ontwikkelen. Nu pas begrijp ik wat ik allemaal tekort ben gekomen. Doordat ik nooit naar school ben gegaan, kreeg ik de basis niet mee. Het certificaat dat ik ontving voor de cursus 'Klik & Tik', was mijn eerste diploma.

Mijn man deed alle computerzaken. Toen hij ziek werd en uiteindelijk overleed, moest ik het zelf doen. Ik meldde mij aan voor Klik & Tik om het te leren. De wekelijkse bijeenkomsten waren een rustpuntje. In een groepje werkte ik aan mijn eigen doelen. Dan was ik geconcentreerd bezig en kon ik om hulp vragen. Hoe werkt de muis? Hoe vind ik iets op internet of kan ik een brief uitprinten? Ik begreep veel niet en liep best tegen mezelf aan.

Na Klik & Tik ging ik met een Digimaatje verder met DigiSterker. Ik leerde met de DigiD in te loggen op de website van de overheid. En ik oefende meteen met begrijpend lezen. Dat laatste pakte ik verder op met een groepje in het Taalhuis. Ik wil het graag leren. Want nog steeds kan ik tijdens het computeren in paniek raken. Dan ben ik toch weer bang dat ik het niet goed begrijp."

"Nu realiseer ik mij wat ik allemaal heb gemist"

Freek Verhulst

"Bij Klik & Tik oefenen de deelnemers zelfstandig met opdrachten op de computer. Ik begeleid ze daarbij. Het begint bij de basis en gaat steeds een stapje verder. Het vervolg is DigiSterker, waarbij deelnemers leren omgaan met de digitale overheid. Soms is niet de computer, maar de taal het probleem.

Ik merkte eens bij een man van rond de veertig dat hij prima met de computer en muis overweg kon, maar niet begreep wat er gevraagd werd. Toen ik vroeg of hij moeite had met lezen, schaamde hij zich eerst. Uiteindelijk kwam hij er schoorvoetend voor uit dat hij vroeger gepest werd. Hij was eerder van school gegaan om met zijn handen te werken. Ik gaf hem een tijd taalles.

Voor de begeleiding is soms wel geduld nodig. Maar het geeft veel voldoening om iemand echt verder te kunnen helpen. Bijvoorbeeld iemand die zelf op de computer een reis naar Andalusië boekte, maar hulp nodig had bij het regelen van excursies. Of iemand die een nieuwe baan zou krijgen, maar nog computervaardigheden miste. Bij Klik & Tik volgde ze een spoedcursus, zodat ze een goede start kon maken bij haar nieuwe werkgever."

Taalhuis
Oostland

Spreekuur van het Taalhuis

Doorverwijzen naar partners

Zoals formele taalscholen en welzijnsorganisaties

Taalactiviteiten (informeel)

Taalcafé, Taalontmoeting, Taalcoaching

Taal en Werk

Een community voor alles wat met taal en werk te maken heeft.

Taalhuiscollectie

Spelletjes, boeken in eenvoudige taal, lesmethodes, praatplaten

Digitale activiteiten (zelfstandig)

Digitaalplein, Oefenen.nl

IDO (Informatiepunt Digitale Overheid)

Altijd aan de balie,
spreekuren tweemaal per week

VoorleesExpress

Leeftijd deelnemers
3 tot 8 jaar

Wil je meer leren over de Nederlandse taal of het omgaan met de computer?

Ben je geïnteresseerd in vrijwilligerswerk bij het Taalhuis?

Wij helpen je verder!

Digitale activiteiten (cursus)

Klik & Tik,
DigiSterker

Vrijwilligerswerk

Taalcoaches, digivrijwilligers,
begeleiders van taalactiviteiten,
vrijwillige tolken

En nog veel meer...

Taalworkshops, themasessies over de digitale wereld,
workshops van SeniorWeb, voorstellingen, schrijversbezoeken…

Taalhuis

Woordenboeken

Tijdschriften

Praatplaten

De collectie van het Taalhuis vind je in Pijnacker, Nootdorp en Berkel en Rodenrijs. In de kasten staan niet alleen lesboeken, maar ook tijdschriften en leesboeken in eenvoudige taal. Je vindt er woordenboeken, gespreksstarters en spelletjes. Iedereen mag deze materialen gebruiken in de bibliotheek, ook als je geen lid bent. Leden kunnen veel van het materiaal ook lenen. Kijk in de Taalhuiskast met interessante inhoud voor deelnemers en taalvrijwilligers!

Spelsuggesties

Taalspelletjes

Boeken in eenvoudige taal

Shakoentala

“Door ziekte kwam ik thuis te zitten. Bijna 18 jaar kon ik daardoor niets doen. Ik sprak weinig mensen en merkte dat ik vergeetachtig werd. Begin 2024 ontving ik een brief van de gemeente met de oproep om een vrijblijvende taaltest te doen. Ik was heel nieuwsgierig. Wat kan ik nog wel en wat niet? De uitkomst dat ik moeite heb met begrijpend lezen, was deels een verrassing.

Na de test sprak ik iemand van het Taalhuis. En zo is het balletje gaan rollen. Nu oefen ik wekelijks in een klein groepje begrijpend lezen. De begeleiding is heel warm en motiverend. We lezen teksten en beantwoorden hier vragen over. Doordat we samen oefenen, neem ik het beter op. Ik vind het heel leuk om onder de mensen te zijn. Ook ben ik benieuwd hoe ver ik kom. Kan ik straks iets betekenen voor de maatschappij? Ik krijg meer zelf-vertrouwen en ben zo blij dat ik het huis uit kom. Wauw, ik ga lezen en ik tel mee! Ik verrijk mijzelf dankzij het Taalhuis. Nu hoor ik erbij en dat geeft een voldaan gevoel.”

“Ik verrijk mijzelf dankzij het Taalhuis.”

Taalhuis Woordzoeker

In het huis vind je woorden die met het Taalhuis te maken hebben.
En met het jubileum van het Taalhuis. Vind alle woorden.
De letters die overblijven, vormen een zin.
Dat is de oplossing.

De woorden gaan van links naar rechts en terug, van boven naar beneden en terug en diagonaal.

- ○ advies
- ○ begeleiden
- ○ begrijpen
- ○ bereiken
- ○ bibliotheek
- ○ DigiSterker
- ○ digitaal
- ○ feest
- ○ gast
- ○ hoera
- ○ IDO
- ○ ieder
- ☒ jubileumjaar
- ○ kenniscentrum
- ○ lef
- ○ lezen
- ○ lokaal
- ○ Nederlands
- ○ Nieuwsbegrip
- ○ oefenen
- ○ ontmoeten
- ○ Oostland
- ○ spreken
- ○ Taalhuis
- ○ Taalpunt
- ○ taalvrijwilliger
- ○ taart
- ○ vertalen
- ○ vieren
- ○ VoorleesExpress
- ○ woorden

								k								
							t	e	t							
						t	t	n	s	a						
					a	a	l	n	a	h	s					
				l	a	a	t	i	g	i	d	f				
			e	r	u	l	b	s	i	o	n	t	e			
		f	t	s	o	v	e	c	o	n	a	a	s	e		
	l	n	e	p	ij	r	g	e	b	t	l	a	b	w	s	
t	n	a	e	l	a	ij	e	n	a	m	r	l	i	o	o	t
n	e	d	a	z	r	w	l	t	n	o	e	p	b	o	e	d
	l	n	d	k	e	i	e	r	e	e	d	u	l	r	f	
	a	a	v	n	o	l	i	u	k	t	e	n	i	d	e	
	t	l	i	e	h	l	d	m	i	e	n	t	o	e	n	
	r	t	e	k	b	i	e	e	e	n	s	t	t	n	e	
	e	s	s	e	a	g	n	e	r	e	i	v	h	a	n	
	v	o	o	r	l	e	e	s	e	x	p	r	e	s	s	
	t	o	t	p	i	r	g	e	b	s	w	u	e	i	n	
	i	i	e	s	i	u	h	l	a	a	t	n	k	j	a	
	d	i	g	i	s	t	e	r	k	e	r	e	d	e	i	
	o	a	r	~~r~~	~~a~~	~~a~~	~~j~~	~~m~~	~~u~~	~~e~~	~~l~~	~~i~~	~~b~~	~~u~~	~~j~~	

Taalhuis Oostland

Oplossing: .....

.....